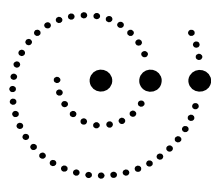

Tämä on päätöksen verkkoversio, jossa on otettu huomioon henkilötietolain (523/1999) tavoitteet yksityisyyden suojasta siten, että päätöksestä on poistettu valittajina olevien yksityisten henkilöiden nimet.

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ

PÄÄTÖS

N:o YM3/5222/2006

Annettu julkipanon jälkeen
28.5.2008

ASIA **Kymenlaakson maakuntakaavan vahvistaminen**

VAHVISTETTAVAKSI SAATETTU PÄÄTÖS

Kymenlaakson liiton maakuntavaltuuston päätös 12.6.2006

Kaavan sisältö

Kymenlaakson maakuntakaava on alueellisesti rajattu vaihemaakuntakaava, joka käsittää maakunnan kuntakeskukset lähialueineen sekä eräitä alueita, joilla on parhaillaan käynnissä liikenteen kehittämishankkeita.

LAUSUNNOT

Ministeriöiden lausunnot

Valtiovarainministeriöllä, sisäasiainministeriöllä ja puolustusministeriöllä ei ole huomautettavaa maakuntakaavasta. Opetusministeriö ja museovirasto puoltavat kaavan vahvistamista. Työministeriö pitää maakuntakaavan tavoitteita ja kaavan varauksia realistisina ja oikein mitoitettuina. Sosiaali- ja terveysministeriön puolesta lausunnon on antanut Etelä-Suomen lääninhallitus, joka esittää lausunnossaan maakuntakaavan selostukseen kohdistuvia huomioita oman toimialansa näkökulmasta. Kauppa- ja teollisuusministeriölle on varattu tilaisuus lausunnon antamiseen.

Liikenne- ja viestintäministeriö esittää lausunnossaan useita kaavan laatimiseen ja suunnitteluratkaisuihin liittyviä hyvinä pitämiään ratkaisuja ja kaavan vahvistuskäsittelyyn liittyviä näkökantoja kahdesta aiheesta. Nämä ovat valtatie 12:n linjaus Iitin Kausalan kohdalla sekä tieverkon toiminnallinen luokittelu.

Lausunnossa todetaan, että valtatie (vt) 12 on esitetty Kymenlaakson maakuntakaavassa uudella paikalla Iitin ja Kuusankoski/Kouvolan kohdalla. Iitin Kausalan kohdalla linjaus on kuitenkin vanhan seutukaavan mukainen. Seutukaavan ratkaisut perustuvat vuonna 1992 hyväksytyyn yleissuunnitelmaan ja sitä ennen tehtyihin pääsuuntaselvityksiin. Näitä suunnitelmia ei ole koskaan lähdetty toteuttamaan. Liikenne- ja viestintäministeriö toteaa, että hyväksytyyn yleissuunnitelman jälkeen liikennesuunnittelua ohjaavat säädökset ovat muuttuneet, mikä tarkoittaa, että vt 12:n parantamisessa on meneteltävä muun muassa YVA-lain säännösten mukaan. Hankkeen "vt 12 parantaminen Uusikylä - Suvioja välillä" YVA on parhaillaan käynnissä ja se valmistuu maaliskuun 2007 loppuun mennessä. Tämän

jälkeen se asetetaan nähtäville ja siitä pyydetään lausunnot. Yhteysviranomainen antanee lausuntonsa kesä-heinäkuussa. Hankeryhmä pyrkii tekemään päätökset YVA:n ja muusta hankearvioinnista saatujen tietojen perusteella syksyllä 2007 siitä, minkä linjausvaihtoehdon pohjalta yleissuunnitelma viimeistellään.

Liikenne- ja viestintäministeriö katsoo, ettei maakuntakaavaan merkitty vt 12:n linjaus perustu voimassa olevien säännösten mukaisiin riittäviin selvityksiin, vaan selvitykset ovat vielä kesken. Kymenlaakson maakuntakaavoituksen seuraavassa vaiheessa tulee huomioida tehdyt selvitykset vt 12:n linjauksista Iitin Kausalan kohdalla. Liikenne- ja viestintäministeriön mukaan Kymenlaakson maakuntakaavaa vahvistettaessa tulee odottaa käynnissä olevan YVA:n tuloksia (syksy 2007) tai vaihtoehtoisesti jättää Iitin Kausalan taajaman kohta vahvistamatta tässä vaiheessa ja vahvistaa Iitin taajaman kohdan maakuntakaava käynnissä olevan maakunnan muiden alueiden maakuntakaavoituksen yhteydessä.

Liikenne- ja viestintäministeriö toteaa, että maakuntakaavassa tulee esittää vain tien toiminnallinen luokitus. Kymenlaakson maakuntakaavan luonteesta johtuen kaavakartalla on merkittynä myös useita katuosuuksia. Liikenne- ja viestintäministeriön näkemyksen mukaan yhdystietä osoittava kaavamerkintä olisi hyvä kirjoittaa muotoon yhdystie tai katu.

Maantielain mukaan liikenne- ja viestintäministeriö määrää osan valta- ja kantatieverkosta valtakunnallisesti merkittäviksi runkoteiksi. Kymenlaakson maakunnan alueelta vt 6, vt 7 ja vt 12 ovat ehdolla runkoteiksi. Runkotielle tavoitellaan liikenteellisesti korkeaa palvelutasoa maankäytön ohjauksen, liittymien määrän rajoittamisen sekä teiden parantamisen keinoin. Maankäytön kehittäminen niin runkoteiden kuin muidenkin pääteiden ympäristöissä ei saa aiheuttaa pitkämatkaiselle valtakunnalliselle liikenteelle liikenneturvallisuus- eikä sujuvuushaittoja. Päätöstä runkotieverkosta ei vielä ole olemassa, mutta liikenne- ja viestintäministeriön näkemyksen mukaan runkotie-esityksessä olevat vt 6, vt 7 ja vt 12 tulisi Kymenlaakson maakuntakaavaan merkitä runkoteiksi. Muissa maakuntakaavoissa käytetty merkintä vt/rt soveltuu tähän hyvin.

Maa- ja metsätalousministeriö katsoo lausunnossaan, että Kymenlaakson maakuntakaavan vaihekaava ei kaikilta osin täytä maankäyttö- ja rakennuslain asettamia vaatimuksia, eikä sitä 28 §:n 3 momentin mukaan näin ollen voida sellaisenaan vahvistaa. Maa- ja metsätalousministeriö puoltaa maakuntakaavan vahvistamista siinä tapauksessa, että ministeriön lausunnossa vahvistamatta jätettäväksi esitetyt aluevaraukset, merkinnät ja kaavamääräykset jätetään vahvistamatta.

Maa- ja metsätalousministeriö katsoo, että M- ja MY-aluevarausten ja merkintöjen tarpeellisuutta 28 §:n 4 momentin kannalta ei ole maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n edellyttämällä tavalla riittävästi selvitetty ja aluevaraukset, merkinnät ja määräykset, koskien myös Natura 2000 -verkostoa, on siten yksityismailla jätettävä maankäyttö- ja rakennuslain 31 §:n 3 momentin nojalla lainvastaisina vahvistamatta. M- ja MY-merkinnän ja kaavamääräyksen vaikutuksia maa- ja metsätalouden harjoittamiseen ei ole arvioitu kaava-asiakirjoissa maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämällä tavalla. Tämä olisi ollut välttämätöntä erityisesti maankäyttö- ja rakennuslain 32 §:n 2 momentissa säädetyn maakuntakaavan seutukaavaa pidemmälle menevän oikeusvaikutuksen vuoksi.

Kaava-asiakirjoissa ei ole viittauksia maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n mukaisiin selvityksiin, joiden perusteella taajamien rakentamiseen osoitettujen alueiden ympäristöt on päädytty kauttaaltaan osoittamaan M-, MY- tai V-alueiksi. Taajamien ympäristöön ei ole osoitettu lainkaan ns. valkoisia alueita, jollaisiksi tavanomaiset maa- ja metsätalousvaltaiset alueet myös YM:n opaskirjan mukaan tulisi merkitä. Kaavaselostuksen perustelu s. 83 "taajamien ympärille ei ole jätetty määrittelemättömiä valkoisia alueita" ei ole maankäyttö-

ja rakennuslain 28 §:n mukainen. Kaavan valkoiset alueet ohjaavat kuntakaavoitusta ja muuta maankäyttöä osoittaen, ettei alueelle kohdistu seudullisia, maakunnallisia tai valtakunnallisia intressejä. Näin myös ympäristöministeriö oppaissaan ohjeistaa maakuntakaavoitusta. Maa- ja metsätalousministeriö katsoo, että seutukaavan tavoitteiden ja ratkaisujen pohjalta tehdyt aluevaraukset eivät sellaisenaan ilman maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n mukaisia selvityksiä ole siirrettävissä maakuntakaavaan. Maakuntakaavan asiakirjoista ei löydy perusteita, mitä seudullisia, maakunnallisia tai valtakunnallisia intressejä M- ja MY-alueet sisältävät.

Maakuntakaavan kaavaselistuksesta tulee maankäyttö- ja rakennuslain 29 §:n 2 momentin mukaan ilmetä kaavan vaikutusten ja ratkaisujen arvioimiseksi tarpeelliset tiedot. My- ja M-alueiden yleiset varausperusteet, perusteet osoitettujen alueiden laajuudelle ja rajauksille sekä oikeusvaikutukset eivät käy selkeästi ilmi kaava-asiakirjoista. Kaavaselistuksessa (esimerkiksi taulukko s. 74) MY-alueille ei ole esitetty erityisiä ekologisia tai vastaavia ympäristöarvoja. Lisäksi MY-kaavamääräys eroaa vain yhden sanan osalta M-alueen kaavamääräyksestä (... "kylärakennetta täydentävää ja laajentavaa rakentamista"). Sen sijaan em. taulukon tietojen ja esimerkiksi kaavaselistuksen sivujen 24, 26, 59, 70, 71, 88 ja 90 perusteella M- ja erityisesti MY-alueet palvelisivat jatkossa taajamien ja niiden välistä virkistystä ja ulkoilua ja toimisivat lisäksi esimerkiksi Natura 2000 -verkoston alueiden eräänlaisina suoja-alueina ja "rakenteellisina vyöhykkeinä". Natura 2000 -verkoston alueiden ympärille tai niiden läheisyyteen ei voimassaoleva lainsäädäntö velvoita varaamaan suoja-alueita tai muitakaan vyöhykkeitä. Luonnonsuojelulaissa on erikseen määritelty menettelyt hankkeiden Natura-alueisiin kohdistuvien vaikutusten arvioimiseksi. Yksittäisen maakuntakaavan kaavamääräyksellä ei voida luoda uusia menettelyjä. Maa- ja metsätalousministeriö katsoo M- ja MY-alueiden sekä myös muiden maakuntakaavan aluevarausten kaavamääräyksiin sisältyvien Natura 2000 -verkostoa koskevien mainintojen olevan perusteettomat ja tarpeettomat.

Maakuntakaavan M- ja MY-alueet ovat valtaosin yksityisomistuksessa ja maa- ja metsätaloukskäytössä olevia maaseutualueita. Jos niiden varaamisen tosiasialliseksi perusteeksi on kaavaselistuksessa esitetyllä tavalla tarkoitettu suojelualueen suoja-alue tai yleinen ulkoilu tai virkistys, ne tulee kaavassa varata ja osoittaa tätä tarkoittavalla kaavamerkinnällä. Lisäksi kaavaselistuksessa ja kaavamääräyksessä tulee osoittaa tahot, joiden vastuulle kuuluvat lunastukset, korvaus ja toteutus. Julkisyhteisöjen omistamilla alueilla M- ja MY -merkinnät voivat olla perusteltuja, koska alueet on usein voitu hankkia moninaiskäyttöä silmälläpitäen ja julkisyhteisöillä on myös valmiuksia vastata alueiden hoidosta ja tosiasiallisista maankäyttörajoituksista, joihin yleinen ulkoilu- ja retkeilykäyttö johtaa.

Maa- ja metsätalousministeriö katsoo, että tulvariskien huomioonottaminen olisi pitänyt sisällyttää myös varsinaiseen maakuntakaavaan, sillä taajamatoimintojen kehittämisaalueet sijaitsevat suurelta osin vesistöjen ranta-alueilla ja meren rannikolla.

Maa- ja metsätalousministeriö edellyttää, että kulttuuriympäristöä ja maisemaa koskevat suunnittelumääräykset on muun muassa maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n 3 momentin 5 kohdan ja 4 momentin vastaisina jätettävä vahvistamatta. Maa- ja metsätalousministeriö katsoo, että "Kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue" -kaavamääräys on epäselvä ja tulkinnanvarainen maa- ja metsätalouden harjoittamiseen ja viranomaisiin kohdistuvien oikeusvaikutustensa osalta. Maaseutualueet eivät kunnissa läheskään aina kuulu kaavoituksen piiriin, joten maakuntakaavalla on suoria ohjausvaikutuksia esimerkiksi maa- ja metsätalouden rakentamiseen. Kaavamääräyksessä edellytetyt maisema-arvojen säilymisen turvaamista ei ole esimerkein selvitetty, kyseisten arvojen laatu tai määrä esimerkiksi viljelyalueilla ei selviä kaava-asiakirjoissa, eikä määräyksen vaikutuksia esimerkiksi peltojen hyödyntämiseen energiakasvien viljelyssä tai tuotantoraken-

tamisen tarkoituksenmukaisessa sijoittamisessa pysty kaava-asiakirjojen perusteella arvioimaan. Valtakunnallisten ja maakunnallisten kulttuuriympäristö- ja maisema-alueiden jaottelu ei kaavakartasta tai kaavamääräyksestä käy ilmi.

Maa- ja metsätalousministeriö katsoo, että yksityismaiden osalta ”Arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma” - merkintä ja kaavamääräys eivät täytä maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n, 25 §:n 4 momentin ja 28 §:n 4 momentin vaatimuksia ja näin ollen ne on jätettävä lainvastaisina vahvistamatta. Ministeriö toteaa, että harjensuojeluohjelma ei sisälly maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n 2 momentin tarkoittamiin luonnonsuojeluohjelmiin, joiden tulee olla ohjeena maakuntakaavaa laadittaessa. Maankäyttö- ja rakennuslaki tai valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet eivät edellytä alueiden osoittamista kaavassa. Kallio- ja muun maa-aineksen oton perusteet punnitaan erillisessä lupamenettelyssä maa-aineslain (555/1981) mukaisesti. Maakuntakaavalla ei voida ennakolta ratkaista tai ottaa kantaa maa-aineslain mukaiseen lupaharkintaan. Maakunnan liitolla ei ole toimivaltaa ennalta ottaa kantaa siihen, millaisia päätöksiä viranomaiset tulevat toimivaltansa puitteissa tekemään. Ministeriö katsoo, että merkinnän rajausperusteiden ja kaavamääräyksen merkitys ja oikeusvaikutukset ovat epäselvät. Merkinnän perusteena olevat substanssiinventoinnit, vaikka olisivatkin perusteelliset ja asiantuntemuksella tehdyt, eivät ole laadittu ottaen huomioon maankäyttö- ja rakennuslain tehtäviä tai maakuntakaavan maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n sisältövaatimuksia. Kun inventoinnit on siirretty kaavaan sellaisenaan ilman maankäyttö- ja rakennuslain 25 §:n 4 momentin mukaista arviointia, merkintä ja määräys eivät täytä maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n vaatimusta kaavamerkintöjen perustumisesta riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Maankäyttö- ja rakennuslain 32 §:n 2 momentin mukaisen viranomaisvaikutuksen kautta kaavaa ei edellä kuvatulla tavalla ole tarkoitettu pelkästään tausta-aineistoksi, vaan sillä myös kaavaselostuksen mukaan tavoitellaan varsinaisia oikeusvaikutuksia. Kun näitä vaikutuksia ei ole kaava-asiakirjoissa selvitetty, ei voida arvioida, täyttääkö merkintä ja määräys maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n 4 momentin vaatimuksen pitää silmällä sitä, ettei maanomistajalle ja muille oikeuden haltijoille aiheuteta kohtuutonta haittaa.

Täydentävässä lausunnossaan 17.4.2008 maa- ja metsätalousministeriö kiinnittää edelleen huomiota aiemman lausunnossa esitettyihin epäkohtiin ja ongelmiin mutta toteaa, että kun otetaan huomioon KHO:n päätös 28.12.2007 t. 3417 Kanta-Hämeen maakuntakaavasta tehdyistä valituksista sekä ministeriöiden välillä käydyt neuvottelut, ne eivät muodosta sellaista lainvastaisuutta, että maakuntakaavan vahvistaminen olisi tarpeen siirtää valtioneuvoston yleisistunnon ratkaistavaksi.

Muut lausunnot

Kaakkois-Suomen ympäristökeskus esittää lausunnossaan seuraavia huomioita:

Valtatien 12 parantaminen välillä Jokue–Suvioja, Iitti, Kuusankoski on parhaillaan YVA-lain mukaisessa ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä. Ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellaan neljää toteutusvaihtoehtoa, joiden osalta tutkitaan lisäksi alavaihtoehtoja:

- vaihtoehto 0, nykyinen tielinjaus ja siihen jo toteutettavaksi päätetyt toimenpiteet
- vaihtoehto 0+, lievennetään nykyisen tien ongelmia parannustoimenpitein
- vaihtoehto VE1, Kausalan pohjoispuolelle sijoittuvat linjaukset (1a,1b,1c)
- vaihtoehto VE2, Kausalan eteläpuolelle sijoittuvat linjaukset (2a,2b,2c)

Maakuntakaavassa on esitetty vt 12 Jokue–Suvioja pohjoinen tielinjausvaihtoehto. Ympäristökeskus katsoo, että käynnissä olevaan YVA-menettelyyn ja siinä tarkasteltaviin vaihtoehtoihin viitaten tulisi harkita olisiko tarkoituksenmukaista tässä vaiheessa jättää vahvistamatta kaava kyseessä olevan linjauksen osalta.

Ympäristökeskus toteaa, että maakuntakaavaan on merkitty merkittävimmät suojelualueet ja joitakin pienempiä suojelualueita, kun taas luonnonsuojelulain luontotyypit ja luonnontuomerkki puuttuvat. Kaava suhteessa Natura 2000 -verkostoon on hoidettu asianmukaisesti. Ympäristökeskus on kiinnittänyt huomiota siihen, että valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon ekologisti tai virkistyskäytön kannalta merkittävät ja yhtenäiset luonnontuomerkki-alueet. Alueidenkäyttöä on ohjattava siten, ettei näitä aluekokonaisuuksia tarpeettomasti pirstota. Voimassa olevassa Kymenlaakson seutukaavassa Kotkan itärannan alue on suurimmaksi osaksi varattu virkistysalueeksi. Nyt maakuntakaavassa se on muutettu pääosin taajamatoimintojen alueeksi ja vain osa alueesta on ehdotettu jäävän edelleen virkistysalueeksi. Alueella on vireillä asemakaavoitus. Itärannan asemakaavaehdotukseen liittyvät ympäristökeskuksen kannanotot ovat maakuntakaavasta annetun lausunnon liitteenä ja niissä todetaan, että asemakaavaluonnoksen mukainen asuinkortteleiden toteutus johtaa näin menetellen maakunnallisesti arvokkaan harjumuodostumakokonaisuuden ja sen luonnontilaisten tai luonnontilaisten kaltaisten harjurojen erityisarvojen häviämiseen. Ympäristökeskus toteaa lisäksi, että käytössä olevia teollisuuskaatopaikkoja ei ole esitetty maakuntakaavassa ja että vähittäiskaupan suuryksikön km-varaus Kuusankosken osalta on epäselvä.

VALITUKSET

Maakuntavaltuuston päätöksestä ovat valittaneet:

1. Henkilö A asiakumppaneineen
2. Henkilö B sekä henkilöt C ja D
3. Kouvolan seudun kuntayhtymä
4. Kotkan ympäristöseura ry

Valitusten sisältö

Aarniala Ilpo asiakumppaneineen

Henkilö A asiakumppaneineen vaatii Kymenlaakson maakuntakaavaa koskevaa maakuntavaltuuston päätöstä 12.6.2006 § 10 kumottavaksi Kotkan Mussalon satama-alueen laajennusalueen osalta.

Valituksen perustelut

Mussalon sataman laajennuksen tarpeellisuus

Valituksen kohteena oleva alue Mussalon sataman lounaispuolella on vahvistetun seutukaavan satama-alueen, sataman nykyisen vahvistetun asemakaavan ja sataman ympäristöluvan alueen ulkopuolella. Pinta-alaltaan se on noin 250 ha eli yhtä suuri kuin Vuosaaren satama logistiikka- ja teollisuusalueineen. Valitukseen on oheistettu maakuntakaavaehdotuksesta laadittu muistutus, jonka perusteella kaavaa ei muutettu sekä maakunnan liiton vastine muistutukseen. Valituksessa on katsottu, että Mussalon sataman laajennus perustuu arvailuihin ja satamayhtiön spekulatiivisiin visioihin. Laskelmia sen tueksi ei ole esitetty. Kaava-asiakirjoissa esitetään epämääräisiä käsityksiä siitä, miten Suomenlahden satamien kilpailussa riittää liikennettä kaikille ja että transitoliikenteen kasvu on edellytyksenä kustannustehokkaalle toiminnalle. Maakuntakaavan pyrkimyksenä tulee olla transitoliikenteen kasvun hillitseminen. Tämä tukisi valtioneuvoston valtakunnallisia alueiden käyttöta-voitteita ja Euroopan komission liikennepolitiikkaa, joiden vastaisesti satama-alueita on kaavassa suurennettu. Maakuntakaava voi osaltaan Euroopan komission tavoitteiden mu-

kaisesti "lieventää maantieinfrastruktuurin rekkaruuhkien ongelmia ja torjua ilmakehän saastumista". Suomen satamien laajentaminen Venäjän liikennetarpeita varten ei tue näitä tavoitteita.

Maakuntakaavan satamien aluevarauksista ei anneta kaavaselostuksessa pinta-alatietoja. Mussalon sataman aluevaraus - noin 1000 ha - on yli kaksinkertainen seutukaavaan verrattuna. Vertailuna valittaja esittää, että Vuosaaren sataman pinta-ala, sisältäen logistiikka-alueet ja Meriportin teollisuusalueen, on n. 250 ha ja kaavailtu rakennusoikeus n. 520000 k-m². Mussalon sataman maapinta-ala Palaslahden täytön jälkeen ilman maakuntakaavan laajennusesityksiä on n. 510 ha ja kaavailtu rakennusoikeus n. 3800000 k-m². Kotkan ja Haminan satamien aluevaraukset ovat Suomenlahden mittakaavassa jättikokoisia. Mikäli Mussalon sataman lounaisesta laajennuksesta - n. 250 ha - luovuttaisiin, tasoittaisi se Kotkan ja Haminan kilpailutilannetta pitkällä tähtäyksellä kun kaupunkien satamien pinta-alat olisivat jotakuinkin samankokoisia (Kotka n. 1100 ha ja Hamina n. 1000 ha). Kestävä kehityksen ja ympäristökuvan kannalta on järkevämpää kasvattaa sisäsaariston suojassa olevaa Haminan satamaa kuin Mussalooa, koska Haminan satama transitoliikenne huomioonottaen sijaitsee lähempänä Venäjän rajaa ja koska se ei vaadi valtavia meritäyttöjä toisin kuin Mussalon sataman kauas näkyvä laajennus.

Virkistysalueet

Valituksessa todetaan, että Äyspäänselän itä- ja pohjoisosan ympäristön virkistysalue, joka on maakuntakaavan suurin yhtenäinen virkistysalue, kuuluu osana saariston ja rannikon virkistys- ja ympäristöarvoiltaan vetovoimaisiin alueisiin, joita kaava-asiakirjojen mukaan kehitetään. Siihen sisältyy Kotkasta Mussalon länsiosa ja Pyhtäältä Heinlahden alue sekä näiden väliset vesialueet saarineen. Vesialuetta on noin puolet. Puolet Vehkaluodon saaresta on sisällytetty em. virkistysalueeseen. Toinen puoli jää Mussalon sataman lounaisen laajennuksen alle, joka ulottuu puolitoista kilometriä virkistysalueen sisään sen kaakkoisreunalla jättäen alleen myös noin 200 hehtaaria vettä. Vertailu seutukaavan osoittaa, että sataman lounaisen laajennuksen alue supistaa yhtenäistä virkistysaluekokonaisuutta noin 250 ha. Puolet Vehkaluodon saaresta on virkistysaluetta, jolla on kaavaselostuksen mukaan useita painavia perusteluja. Toinen puoli on satama-aluetta, jonka osalta todetaan sivulla 85: "Mussalon satama laajenee Vehkaluodolle asti. Vehkaluodon virkistysalue supistuu, mutta sen merkitys virkistykselle on ollut alueen sijainnin ja saavutettavuuden vuoksi pieni." Valittajien muistutuksesta saadussa vastineessa todetaan lisäksi: "Vehkaluodolla ei ole enää ollut merkitystä yleisenä virkistysalueena loma-asutuksen johdosta." Valittajat pitävät annettuja tietoja ristiriitaisina, koska viisi vuotta sitten vahvistetussa seutukaavassa Vehkaluodon virkistysarvot on tunnustettu.

Valituksessa on kiinnitetty huomiota siihen, että Mussalon satama on runsaassa kymmenessä vuodessa levinnyt laajalle alueelle tuhoten alleen ainutlaatuisia saaristomaisemaa. Kaavan tavoitteiden vastaisesti sataman laajennus pilaa ympäristöarvot laajalla alueella peruuttamattomasti. Mikään virkistysalueen lisäys muualla ei korvaa tätä menetystä. Maakuntakaavassa on pyrkimys pelastaa maisemakuvaa Santalahteen ja Äyspäälle päin jättämällä Hanskinmaan länsirannalle ja Vehkaluodon luoteis- ja lounaisreunaan kapea virkistysaluekaista. Satamassa kiinni olevalla alueella ei kuitenkaan ole virkistysarvoa.

Valittaja toteaa, että kaava-asiakirjojen mukaan sataman meluvaikutus ulottuu kolmen kilometrin etäisyydelle sen reunasta kattaen alleen koko Mussalon länsiosan virkistysalueen vesialueineen, saarineen, golf-keskuksineen, leirintäalueineen, lomakyläineen, Santalahden hiekkarantoineen, hotelleineen, lomakeskuksineen ja vapaa-ajan asuntoineen. Melualue kattaa maakuntakaavan kansilehden virkistysalueesta vesialue huomioonottaen lähes puolet eli n. 10 km² (1000 ha). Valituksessa katsotaan sataman melu- ja valosaasteen vaikutuk-

Kaavan TP-, T- ja A-aluevaraukset ohjaavat alueita pitkällä tähtäimellä kohti rakentamistoimintaa, mikä olisi täysin ristiriidassa alueen suojeluarvojen kanssa.

Valittajat vaativat tehtäväksi tilan 1 maa-alueilta kaikki lain edellyttämät selvitykset. Aluetta ei ole käsitelty mm. luonnonympäristön tilaselvityksessä. Maanomistajan toimesta on valmistunut alueen lepakkokartoitus kesällä 2005. Lepakoiden esiintyminen ko. alueella todistaa myös alueen luonnon monimuotoisuuden, mikä vaaditaan säilytettäväksi asiaan kuuluvien kaavamerkinnoin.

Valituksessa vaaditaan tarkempaa selvitystä vt 7 (E18) tielinjauksen osalta, mikä koskee arvokkaaseen kulttuuri- ja luonnonympäristöön kajoamista tilan 1, joka rajautuu molemmiin puolin Kirjakorvenmäeltä kartanon omistamiin maa-alueisiin pois lukien vain Summan koulun kohta. Maanomistajaan ei ole otettu yhteyttä, kuultu asiassa eikä hän hyväksy tiealueen ympäristön mahdollista turmelemista. Valittajat eivät hyväksy muutoksia nykyiseen tielinjaukseen välillä Kirjakorvenmäki - Sakintie - Summantie - Helsingintie omistamalla tilan 1 alueilla ja vastustavat maa-alueisiin kajoamista. Valituksessa viitataan Summa-Poitsilan voimassa olevaan osayleiskaavaan ja siihen liittyvään rakennuskieltoon sekä vt 7 tiejärjestelyjen osalta Haminan kaupungin nähtävillä olleesta asemakaavaluonnoksesta tehtyyn muistutukseen. Summantie on osa Suurta Rantatietä. Tiesuunnitelmissa siitä on käytetty nimeä Vanha Viipurintie, mikä myös Kuninkaan-tienä tunnetaan. Valittajat toteavat, että tiesuunnitelman raja kulkee mm. Summan kartanoon vievän tammikujan alkupäästä vt 7 aina E18 saakka. Aueraja kulkee valtioneuvoston päätöksellä nro 1080/561/90 suojellun alueen vierestä. Alue käsittää mm. metsälain 10 §:n mukaisen arvokkaan elinympäristön, jonka osalta on ympäristötukipäätös. Alue kuuluu Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen tekemän kartoituksen perusteella valtakunnallisestikin merkittäviin kulttuuriympäristöihin.

Valituksessa vaaditaan, että ns. Linnakallion alueen/Kuninkaantien/Suuren Rantatien/tulisi olla MY-kaavamerkintä ja sen sisällä riittävän laaja yhtenäinen väritetty kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeä muinaismuistoalue Linnakallion alueella, joka on merkitty maakuntakaavaehdotuksessa TP-alueeksi. Lisäksi vaaditaan alueelle sen erikoisominaisuuksia kuvaavana merkintänä mm. Natura 2000-verkostoon kuuluvan alueen rasterimerkintää tai luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeän alueen merkintää, koska alue pitää sisällään laajan lepakoesiintymän ja samalla siellä on metsälain 10 §:n tarkoittamiskohteita sekä muinaismuistolain tarkoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä ja ainakin 1 pronssikautinen hautalöydös sekä louhosalue kiviröykkiöineen.

Valituksessa vaaditaan koskien Linnakallion Helsingintien eteläpuolista aluetta, josta on käytetty yleiskaavaehdotuksessa Suortintien ja Summanlahdentien nimitystä, että A-merkintä muutetaan MY-merkinnäksi. Metsätalous on maanomistajan elinkeino, jota hän on harjoittanut useita vuosikymmeniä. Jos elinkeino vaarantuu kaavan toteutuessa, siitä on saatava vahingonkorvaus. Alue on yhtenäistä metsäaluetta, jota valittaja ei hyväksy rakentamistoiminnalle kaavoitettavaksi. Lisäksi vaaditaan alueelle merkittäväksi lepakoesiintymän vuoksi Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen rasterimerkintä tai luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeän alueen merkintä.

Valituksessa esitetään vaatimustensa täydentäviksi perusteluiksi, että valtakunnallisesti merkittävät rakennetut ympäristöt merkitään kaavaan "Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue" koskien koko Summan kylän aluetta sekä Summan kartanon alueita, viitaten Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen kartoitus 12.8.2006 /rajaus tulee osoittaa merkinnöin sekä varustamalla alueet ma-merkinnällä mahdollisine alaluokkiineen. Valittaja vetoaa valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin. Summan kartanon puisto-pihaympäristö, on valtioneuvoston päätöksellä suojeltu aluekokonaisuus, minkä sisällä

on myös metsälain 10 §:n mukainen erittäin arvokas elinympäristö. Tämä metsäkeskuksen ympäristötukipäätös tulee näkyä selvästi turkoosilla neliöllä kuten se on ollut 12.9.2005 olevassa kaavaehdotuksessa. Ehdotuksessa 13.2.2006 se ei ainakaan näy selvästi viivoituksen alta tai sitä ei ole sinne merkitty.

Summan kartanon länsipuolisen vastarannan alue

Valituksessa vaaditaan, että kartanon länsipuolisen vastarannan alue kaavoitetaan SL-kaavamerkinnällä luonnonsuojelualueeksi. Alue on metsälain 10 §:n mukainen erittäin tärkeä elinympäristö ja Kaakkois-Suomen metsäkeskus on tehnyt alueesta ympäristötukipäätöksen. Alueella esiintyy myös uhanalainen sorsanputki. Alue kuuluu myös valtakunnallisesti merkittävään kulttuurihistorialliseen ympäristöön.

Kymijoen kanava

Valituksessa vaaditaan, että kanavaa koskeva yhteystarvemerkinä poistetaan. Kanava toteutuessaan katkaisisi kiinteän muinaisjäännöksen Suuren rantatien. Se on merkitty kulkevaksi valittajan tilan kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden alueiden läpi (kartoitus kartta 12.8.2005) sekä ylittävän alueella sijaitsevat muinaisjäännökset. Muinaismuistojen esiintymisalueella vaaditaan tehtäväksi arkeologiset tutkimukset sillä vahvistettavaksi esitetyt kaavamerkinät TP ja kanavavaraus tuhoaisivat muinaisjäännökset.

Valitukseen liitteeksi toimitetut lisäasiakirjat

Valitukseen liitteeksi toimitetuissa lisäasiakirjoissa henkilö B asiakumppaneineen pyytää ympäristöministeriötä ryhtymään toimenpiteisiin koskien Haminan kaupungin vanhentunut asemakaavallista tilannetta ja kaupungin tarkoitusta kajota muinaisjäännöksiin ennen maakuntakaavan ja Haminan keskeisten alueiden yleiskaavan vahvistamista. Valittaja pyytää myös ympäristöministeriön toimenpiteitä, ettei säilytettäväksi tarkoitettujen rakennusten purkamista vanhoihin kaavoihin perustuen tapahtuisi. Asemakaavalla tulisi ratkaista rakennusten säilyminen kuten museovirasto on esittänyt. Purkulupa ei tulisi perustua vain rakennuslautakunnan lupaan. Valittaja pyytää myös, että ympäristöministeriö asettaisi Torinvarrenkoulun tontille ja Aholaisenkulman tontille rakennuskiellon ja toimenpiderajoituksen ainakin sen ajaksi, kun Haminan kauppatorin ympäristön kokonaisvaltainen asemakaava, jossa on huomioitu kulttuurihistoriallisesti arvokasta rakennettu ympäristö muinaisjäännöksineen, on vahvistunut.

Kouvolan seudun kuntayhtymä

Kouvolan seudun kuntayhtymä vaatii valituksessaan, että päätös maakuntakaavan vahvistamispäätös kumotaan ja maakuntakaava jätetään vahvistamatta liikennejärjestelmän raide liikenteen uusien raideliikennelinjausten (rantarata) osalta maakuntakaavassa esitetystä muodosta.

Valituksen perustelut

Valittaja katsoo, että kaavassa ja sen valmistelussa ei lainkaan esitetty muutoin vahvasti esillä ollutta raideliikenneyhteyden Porvoo–Kouvola rakentamista. Tämä on kaavassa erittäin merkittävä puute. Valittaja toteaa, että ratayhteys Porvoo–Kouvola tukeutuisi jatkoyhteyksien osalta pääosin jo olemassa olevaan rakenteisiin ja olisi valtakunnallisesti merkittävä. Porvoo–Kouvola -yhteys merkitsisi noin 80 km:n uuden ratalinjauksen rakentamista. Porvoo–Kotka–Luumäki -yhteys merkitsisi noin 160 km uutta ratalinjaa, mikä koskisi merkittävästi Natura 2000 -verkostoon kuuluvia alueita.

Etelä-Suomen rautatieliikenteen visiotarkastelun 2050 mukaan Helsingistä itään suuntautuvan eri linjausvaihtoehtojen kustannukset ovat:

Kouvolan vaihtoehto	613 Me
Mikkelin vaihtoehto	784 Me
Kotkan vaihtoehto	952 Me

Porvoo–Kotka–Hamina -rata olisi pelkkänä henkilöliikenteen yhteytenä valtakunnallisesti merkitykseltään hyvin vähäinen. Ratahallintokeskuksen visiotarkastelussa esitetyn matkustajamääräennusteen mukaan matkustajamäärät olisivat vaihtoehtoisissa linjauksissa seuraavat:

Porvoo–Kouvola	19200
Kouvola–Luumäki	15100
Kouvola–Kotka	600

Porvoo–Kotka–Hamina	13300
Kotka–Hamina–Luumäki	13800
Kotka–Kouvola	1000

Pelkästään yhteydellä Porvoo–Kotka–Hamina matkustajamäärä jäänee 2000–3000:een.

Tavaraliikenteen osalta kuljetusmääräennusteet (1000 tn) ovat:

Porvoo – Kouvola	2600
Kouvola–Luumäki	11480
Kouvola–Kotka	7250

Porvoo–Kotka	2500
Kotka–Hamina–Luumäki	6810
Kotka–Kouvola	2410

Valittaja katsoo, että valtakunnallisessa tarkastelussa Porvoo–Kouvola suunta palvelee itäliikenteen lisäksi myös Savonradan liikennettä ja on taloudellisesti tehokkaampi kuin Kotkan kautta kulkeva suunta. Porvoo–Kouvola suunnan ratakäytävistä luonnolle ja ympäristölle aiheutuvat haitat ovat Porvoo–Kotka suuntaa nähden merkittävästi vähäisempiä. Kouvolan suunta on liikennejärjestelmän rahoitustason, ratainvestointien ja henkilö- / tavaraliikenteen yhteiskuntatalouden hyötyjen kannalta edullisempi. Kymenlaakson liitto on maakuntaohjelmassa ja muissa yhteyksissä korostanut vahvasti osaltaan Helsinki–Kouvola–Pietari -rataosuuden kasvavaa merkitystä valtakunnan kansainvälisenä päätätänä. Tätä linjausta ei tue kaavassa osin yksipuolisesti esiintuotu Helsinki–Kotka–Hamina rantarataa tukeva linjaus.

Valittaja vaatii, että Kymenlaakson maakuntakaavaa ei tule vahvistaa liikennejärjestelmän raideliikenteen uusien raideliikennelinjausten (rantarata) osalta maakuntakaavassa esitetystä muodosta. Kaavaan tulee ottaa tarkasteltavaksi myös raideliikenteen kehittämisen osalta Porvoo–Kouvola -vaihtoehto. Kouvolan seudun kuntayhtymä haluaa korostaa Kymenlaakson kuntien yhteisen tahdon tärkeyttä liikenneverkkojen niin raide- kuin vesiväyläverkoston kehittämisessä ja investointien priorisoinnissa. Porvoo–Kouvola yhteyden poisjääminen maakuntakaavasta johtunee joistakin yhteensattumista ja joiltakin osin puutteellisesta valmistelusta. Toivomme, että ympäristöministeriö osaltaan tukisi kuntien yhtenäisen näkemyksen tavoitetta ja palauttaisi myös tästä syystä kaavan uudelleen valmisteltavaksi

niin, että se sisältäisi tasapuolisen kannanoton esillä olleisiin vaihtoehtoisin liikenneväylä-hankkeisiin.

Kotkan ympäristöseura ry

Kotkan ympäristöseura ry vaatii maakuntavaltuuston 12.6.2006 § 10 hyväksymään Kymenlaakson maakuntakaavaan liittyvän vesiliikenteen yhteystarvemerkin poistamista.

Valituksen perustelut

Kotkan ympäristöseura ry toteaa valituksessaan, että maakuntakaavaan on otettu merkintä "Vesiliikenteen yhteystarve", jolla osoitetaan vesiliikenteen yhteystarve Kymijoesta Kuusankoskelta Suomenlahdelle ja katsoo, että merkintä on poistettava Kymenlaakson maakuntakaavasta. Valittaja toteaa, että merkintä tarkoittaa Kymijoen kanavoinnin vireillä pitämistä ja vaikuttaa merkityn alueen tulevan käytön suunnitteluun. Huolimatta merkinnän "Vesiliikenteen yhteystarve" heikkoudesta ja yleisestä luonteesta, se estää merkityn alueen kehittämistä rajaten sen kanavoinnin kohdealueeksi.

Kymijoen pohjasedimenteissä on runsaasti dioksiineja ja furaaneja. Kymijoen pohjasedimenttejä tutkinut ja analysoinut KYPRO-hanke on todennut ongelmajhdisteiden suuren määrän ja samalla niiden olevan pääsääntöisesti ongelmajätteistä vapaan pohjasedimentin peitossa. KYPRO-hanke suosittelee dioksiinien ja furaanien jättämistä niitä peittävien sedimenttikerrosten alle. Ainoastaan Kuusaanniemi-Keltti -jokiosuudella on mahdollisesti perusteltua poistaa dioksiini/furaani-sedimentit kohdista, missä on todettavissa näiden siirtymää joen virtaamaan.

Kanavointi ruoppauksineen aiheuttaisi maailmanlaajuisesti ainutkertaisen dioksiini - furaani -kulkeuman Suomenlahteen ja Itämereen, mikä olisi mm. Valtioiden rajat ylittävän ympäristövaikutusten arviointia koskevan yleissopimuksen (ECE:n YVA -sopimus, Espoon sopimus) näkökulmasta ongelmallista. Kymijoki - kanavan rahtiliikenteen potkurivirrat aiheuttaisivat lisäksi huomattavan pohjasedimenttien irtoamisen Kymijoen virtaamaan.

Valittaja toteaa liikenne- ja viestintäministeriön selvittäneen Kymijoki-Mäntyharjun kanavaparin sekä Kymijoen ja Mäntyharjun erikseen kanavoinnin liikennetaloudelliset edellytyksiä ja ympäristövaikutuksia mm. päästöjen osalta (1998). Selvitys osoitti, ettei Kymijoen tai Kymijoki-Mäntyharju kanavaparin rakentamiselle ole edellytyksiä. Valittaja toteaa ympäristöministeriön poistaneen kesäkuussa 2001 voimassa olevasta seutukaavasta kanavavaruksen ja poisto oli valittajan mukaan perusteltu.

Valittaja toteaa myös, että Kotkan kaupungilla on yksiselitteisen kielteinen kanta Kymijoen kanavoinnin suhteen. Kanta sisältää Kymijoen virtaaman säilyttämisen ennallaan sitä vähentämättä.

VASTINEET YM.

Kymenlaakson liitto on antanut vastineen lausunnoista ja valituksista.

Valittajille on varattu tilaisuus antaa vastaselitys maakunnan liiton vastineesta. Vastaselityksen antoivat henkilö A asiakumppaneineen sekä henkilö B.

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN PÄÄTÖS

Kannanotot ministeriöiden lausuntoihin

Liikenne- ja viestintäministeriö

Liikenne- ja viestintäministeriö kiinnittää lausunnossaan huomiota valtatie 12:n linjaukseen Iitin Kausalan kohdalla sekä kaavan tieverkon toiminnalliseen luokitteluun.

Valtatie 12:n linjaus Iitin Kausalan kohdalla

Liikenne- ja viestintäministeriö toteaa, että vt 12 linjaus Iitin Kausalan kohdalla on viimeisen seutukaavan mukainen. Hankkeen "vt 12 parantaminen Uusikylä - Suvioja välillä" YVA on käynnissä ja yhteysviranomaisen antama lausuntonsa keväällä 2008. Hankeryhmä tekee tämän jälkeen päätöksen siitä, minkä linjausvaihtoehdon pohjalta yleissuunnitelma viimeistellään. Liikenne- ja viestintäministeriö katsoo, että maakuntakaava ei tältä osin perustu riittäviin selvityksiin. Maakuntakaavaa vahvistettaessa tulisi odottaa YVA:n tuloksia tai vaihtoehtoisesti jättää Iitin Kausalan taajaman kohta vahvistamatta.

Ympäristövaikutusten arviointia säätelee laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (468/1994). Ympäristöministeriö toteaa, että hankkeen "vt 12 parantaminen Uusikylä - Suvioja välillä" YVA-lain mukainen arviointi on valmistunut ja yhteysviranomaisen on antanut siitä lausuntonsa. Arvioinnin vaihtoehtoina olivat nykyinen linjaus Iitin Kausalan taajaman läpi sekä taajaman eteläpuolinen ja pohjoispuolinen linjaus. Kaksi viimeksi mainittua jakautuivat vielä kahteen alavaihtoehtoon. Arvioinnin tuloksena nykyistä linjausta ei pidetty hyvänä. Eteläistä vaihtoehtoa puoltavat etupäässä luonnonympäristöön ja pohjavesialueisiin liittyvät vaikutukset. Pohjoista linjausta puoltavat etupäässä yhdyskuntarakenteelliset vaikutukset. Molempia taajaman ohittavia vaihtoehtoja pidettiin toteuttamiskelpoisina. Tiehallinnon hankeryhmä tekee myöhemmin päätöksen siitä, minkä linjausvaihtoehdon pohjalta yleissuunnitelma tehdään.

Maakuntakaavassa osoitettu linjaus on maakuntakaavan yleispiirteisyyden huomioon ottamisen mahdollinen turvaten toteuttamisen edellytykset Iitin taajaman pohjoispuolisille linjausvaihtoehtoilta. Maakuntakaavan linjaus vastaa seutukaavan linjausta sekä kunnan oikeusvaikutuksettomaa yleiskaavan linjausta. Maakuntakaavan linjaus vastaa myös YVA-selostuksen pohjoista peruslinjausta. Ympäristöministeriö katsoo, että hankkeen "vt 12 parantaminen Uusikylä - Suvioja välillä" YVA:n tulokset ovat osoittaneet maakuntakaavan tielinjauksen toteuttamiskelpoiseksi, eikä tielinjausta vahvistamiselle ole estettä. Mikäli myöhemmin päädytään Iitin Kausalan taajaman eteläpuoliseen linjausvaihtoehtoon, edellyttää se linjaukselta maantielain (503/2005) 17 §:n mukaista maakuntakaavallista tarkastelua.

Tieverkon toiminnallinen luokittelu

Tieverkon toiminnallista luokittelua koskevan liikenne- ja viestintäministeriön kannanoton osalta ympäristöministeriö toteaa, että runkotieverkkoa koskevista päätöksistä on toistaiseksi luovuttu eikä maakuntakaavan vahvistamiselle ole tältä osin estettä. Maakuntakaavan tielinjauksia koskevat kaavamääräykset turvaavat teiden aseman ja kehittämismahdollisuudet osana valtakunnallisesti merkittävää valtatieverkkoa.

Maa- ja metsätalousministeriö

Maa- ja metsätalousministeriö katsoo lausunnossaan, että maakuntakaava ei kaikilta osin täytä maankäyttö- ja rakennuslain asettamia vaatimuksia ja maa- ja metsätalousministeriön lausunnossa esitetyt aluevaraukset, merkinnät ja kaavamääräykset tulisi jättää vahvistamatta. Täydentävässä lausunnossaan maa- ja metsätalousministeriö kiinnittää edelleen huomiota aiemman lausunnossa esitettyihin epäkohtiin ja ongelmiin mutta toteaa, että ne eivät muodosta sellaista lainvastaisuutta, että maakuntakaavan vahvistaminen olisi tarpeen siirtää valtioneuvoston yleisistunnon ratkaistavaksi.

Maa- ja metsätalousvaltaiset alueet

Maa- ja metsätalousministeriö katsoo, että M- ja MY-aluevarausten ja merkintöjen tarpeellisuutta maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n 4 momentin kannalta ei ole maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n edellyttämällä tavalla riittävästi selvitetty ja aluevaraukset, merkinnät ja määräykset, koskien myös Natura 2000-verkostoa, on siten yksityismailla jätettävä maankäyttö- ja rakennuslain 31 §:n 3 momentin nojalla lainvastaisina vahvistamatta.

Kymenlaakson maakuntakaavassa on aluevarausmerkintänä osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiset alueet (M). Merkinnän kuvauksen mukaan merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätaloustalouteen tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää alueen pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta ja luonnetta muuttamatta myös muihin tarkoituksiin, kuten haja-asutusluonteiseen asutukseen sekä jokamiehen oikeuden rajoissa ulkoiluun ja retkeilyyn. Merkintään liittyvän suunnittelumääräyksen mukaan: Alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa pääkäyttötarkoitusta palvelevien rakennusten lisäksi olemassa olevaa kylärakennetta täydentävää rakentamista sekä haja-asutusluonteista rakentamista jo käytössä olevilla rakennusalueilla. Alueen käyttöä suunniteltaessa on huolehdittava siitä, että maa- ja metsätalouden toimenpiteet eivät yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta aluevaraukseen rajautuvalla tai alueen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia vaikutuksia tai häiriöitä, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.

Kymenlaakson maakuntakaavassa on aluevarausmerkintänä osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiset alueet, joilla on erityisiä ympäristöarvoja (MY). Merkinnän kuvauksen mukaan merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joilla kulttuuri- ja luonnonmaailman arvoihin ja ympäristönhoitoon tulisi kiinnittää erityistä huomiota.

Merkintään liittyvän suunnittelumääräyksen mukaan: Alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa pääkäyttötarkoitusta palvelevien rakennusten lisäksi olemassa olevaa kylärakennetta täydentävää ja laajentavaa rakentamista sekä haja-asutusluonteista rakentamista jo käytössä olevilla rakennusalueilla. Alueen käyttöä suunniteltaessa on huolehdittava siitä, että maa- ja metsätalouden toimenpiteet eivät yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta aluevaraukseen rajautuvalla tai alueen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia vaikutuksia tai häiriöitä, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.

Ympäristöministeriö toteaa, että Kymenlaakson maakuntakaava on alueellisesti rajattu taajamien ja niiden ympäristöjen vaihemaakuntakaava. Taajamien alueella ja ympäristössä on erityisen tarpeellista huolehtia yhdyskuntarakenteen eheästä kehityksestä, osoittaa taajamien laajenemisen alueita ja toisaalta varata maa- ja metsätalouden harjoittamisen alueita.

Samoin taajamien ympäristössä on tarpeellista osoittaa ne maa- ja metsäalueet, joilla on erityisiä kulttuuri- ja luonnonmaiseman arvoja. Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen rajautuessa muuhun aluevaraukseen, kuten maa- ja metsätalousalueeseen, taajatoimintojen alueeseen tai teollisuus- ja varastoalueeseen voidaan suunnittelumääräyksellä korostaa Natura-alueen läheisyyttä ja ohjata yksityiskohtaisempaa suunnittelua ottamaan ratkaisuisia huomioon alueen viereisen Natura-alueen perusteena olevat luonnon arvot ja eri toimintojen yhteisvaikutukset. Kymenlaakson maakuntakaavassa suunnittelumääräystä on käytetty mm. edellä mainitun kahden aluevarausluokan kohdalla. Suunnittelumääräys ei aiheuta maanomistajille alueiden käyttöön kohdistuvia muita vaatimuksia kuin mitä muutoinkin on voimassa Natura 2000 -verkostoon kuuluvien alueiden lähialueilla harjoitettavan toiminnan osalta.

Ympäristöministeriö toteaa, että M ja MY-aluevarausmerkintöihin ei sisälly maanomistajaa välittömästi velvoittavia suojelu-, rakentamis- tai muita määräyksiä eikä rakentamisrajoitusta. Kun otetaan huomioon kyseisten merkintöjen yleispiirteisyys ja niihin liittyvien suunnittelumääräysten vain yksityiskohtaisempaan suunnitteluun kohdistuvat oikeusvaikutukset, ympäristöministeriö katsoo, että merkintöjen käyttö on perusteltua ja lainmukaista, eikä merkinnöistä tai suunnittelumääräyksistä aiheudu maanomistajille tai elinkeinon harjoittajille maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n 4 momentissa tarkoitettua kohtuutonta haittaa.

Kulttuuriympäristö ja maisema

Maa- ja metsätalousministeriö edellyttää, että kulttuuriympäristöä ja maisemaa koskevat suunnittelumääräykset on muun muassa maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n 3 momentin 5 kohdan ja 4 momentin vastaisina jätettävä vahvistamatta.

Kymenlaakson maakuntakaavassa on osa-alueiden erityisominaisuuksia ilmaisevalla merkinnällä osoitettu "kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeät alueet" (kartalla vaakaviivitus). Osa-aluemerkinnän kuvauksen mukaan merkinnällä osoitetaan kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta merkittävät alueet. Alueilla, joille on aluevarausmerkinnällä osoitettu käyttötarkoitus, ensisijaisen maankäyttömuodon määrittelee aluevarausmerkintä.

Osa-aluemerkinnän suunnittelumääräyksen mukaan: Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuriympäristön ominaispiirteiden vaaliminen ja turvattava merkittävien maisema- ja kulttuuriarvojen säilyminen. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on sovittava yhteen maankäytön ja maisema- ja kulttuuriarvojen vaatimukset.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kulttuuri- ja luonnonperintöä koskevien erityistavoitteiden mukaan alueiden käytössä on varmistettava valtakunnallisesti merkittävien kulttuuri- ja luonnonperintöarvojen säilyminen. Rakennettua kulttuuriympäristöä ja valtakunnallisesti merkittäviä kulttuurihistoriallisia ympäristöjä koskeva julkaisu (Ympäristöministeriö, Museovirasto, rakennushistorian osasto, julkaisu 16, 1993) sekä valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita koskeva julkaisu (Ympäristöministeriö, ympäristönsuojeluosasto, mietintö 66/1992) ovat viranomaisen laatimia valtakunnallisia inventointeja, jotka valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti otetaan huomioon alueidenkäytön suunnittelun lähtökohtina. Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeää aluetta koskevalla alueen erityisominaisuutta tarkoittavalla merkinnällä on Kymenlaakson maakuntakaavassa osoitettu em. julkaisuun sisältyvät valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet sekä valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittäviä rakennetut kulttuuriym-

päristöt. Alueista on luettelo kaavaselostuksessa ja ne on esitetty kaavaselostuksen liitekartalla.

Ympäristöministeriö toteaa, että Kymenlaakson maakuntakaavan osa-alueen erityisominaisuutta ilmaisevaan merkintään "kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeät alueet" ei sisälly maanomistajaa välittömästi velvoittavia suojelu-, rakentamis- tai muita määräyksiä eikä rakentamisrajoitusta. Merkintään liittyvä suunnittelumääräys kohdistuu ensisijassa yksityiskohtaisen suunnittelun ohjaukseen. Suunnittelumääräyksen vaikutuksia elinkeinotoimintaan, myös maa- ja metsätalouteen, on arvioitu kaavaselostuksessa. Kun otetaan huomioon maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n ja valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden vaatimukset sekä osa-alueen erityisominaisuutta osoittavan merkinnän yleispiirteisyys, ympäristöministeriö katsoo, että merkinnän käyttö on perusteltua ja lainmukaista. Kymenlaakson maakuntakaavassa merkinnästä tai sen suunnittelumääräyksestä ei myöskään aiheudu maanomistajille tai elinkeinon harjoittajille maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n 4 momentissa tarkoitettua kohtuutonta haittaa.

Arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma

Maa- ja metsätalousministeriö katsoo, että yksityismaiden osalta "Arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma" -merkintä ja kaavamääräys eivät täytä maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n, 25 §:n 4 momentin ja 28 §:n 4 momentin vaatimuksia ja näin ollen ne on jätettävä lainvastaisina vahvistamatta.

Kymenlaakson maakuntakaavassa on osoitettu osa-alueiden erityisominaisuuksia ilmaisevalla merkinnällä arvokkaat harjualueet tai muut geologiset muodostumat (vinoviivoitus). Osa-aluemerkinnän kuvauksen mukaan merkinnällä osoitetaan harjijensuojeluohjelman mukaiset valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaat harjualueet. Alueilla, joille on aluevarausmerkinnällä osoitettu käyttötarkoitus, ensisijaisen maankäyttömuodon määrittelee aluevarausmerkintä.

Osa-aluemerkinnän suunnittelumääräyksen mukaan: Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ei saa aiheuttaa kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista tai huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia ominaisuuksia luontosuhteissa. Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa on kokonaisuuden ohella otettava huomioon kunkin alueen varausperusteluissa esitetyt harjujen suojeluarvot. Alueelle kohdistuvista maa-aineslupahakemuksista on pyydyttävä maakunnan liiton lausunto.

Maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n 3 momentin mukaan kaavaa laadittaessa on erityisesti kiinnitettävä huomiota vesi- ja maa-ainesvarojen kestävään käyttöön. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan maakuntakaavoituksessa on otettava huomioon käyttökelpoiset kiviainesvarat ja yleisemmin alueidenkäytössä pohja- ja pintavesien suojelutarve ja käyttötarpeet.

Ympäristöministeriö toteaa, että valtioneuvoston vuonna 1984 hyväksymä harjijensuojeluohjelma ei ole luonnonsuojelulain mukainen suojeluohjelma. Se toimii kuitenkin maakuntakaavaa laadittaessa alueen luonnonarvoja kuvaavana valtakunnan tasoisena inventointina ja valtioneuvoston kannanottona siihen kuuluvien alueiden suojelemisesta. Harjijensuojeluohjelmaa toteutetaan lähinnä maa-aineslain sekä maankäyttö- ja rakennuslain keinoin. Pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittamiseen tähtäävä valtakunnallinen POSKI-projekti on tuottanut myös Kymenlaaksoa koskevan inventoinnin. Maankäyttö- ja rakennuslain mukainen maakuntakaavan sisältövaatimus luonnonarvojen vaalimisesta edellyttää, että valtakunnallisilla, maakunnallisilla tai seudullisilla perusteilla säi-

lyttämisen arvoiseksi luokitellut harjualueet otetaan huomioon maakuntakaavassa. Maakuntakaavassa osa-alue merkintää on käytetty Iitin, Kotkan ja Anjalankosken alueilla osoittamaan POSKI-selvityksen mukaan arvokkaita ja maa-ainesten ottoon soveltumattomia harjualueita. Alueet on kuvattu yksityiskohtaisesti kaavaselostuksessa.

Ympäristöministeriö toteaa, että arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma -merkintä ei sellaisenaan estä puiden kaatamista tai maa-ainesten ottamista tai muuta vastaavaa toimintaa. Maakuntakaavan maankäyttö- ja rakennuslain 32 §:n 2 momentissa tarkoitettu vaikutus viranomaisiin ei oikeudellisesti sido maa-aineslupaviranomaista, jonka tulee maa-aineslain 3 ja 6 §:n säännösten mukaisesti oikeusharkintaisesti ratkaista lupahakemus. Arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma -merkinnät eivät siten välittömästi rajoita maanomistajan oikeutta puiden kaatamiseen tai maa-ainesten ottamiseen tai muuhun sellaiseen toimintaa. Tähän nähden merkinnästä ei aiheudu maanomistajalle maankäyttö ja rakennuslain 28 §:n 4 momentissa tarkoitettua kohtuutonta haittaa.

Ympäristöministeriö katsoo, että kun otetaan huomioon maakuntakaavan tehtävä, valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet sekä maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n, 25 §:n 4 momentin ja 28 §:n 4 momentin vaatimukset, ei maakuntakaavan osa-alueiden erityisominaisuuksia ilmaisevaa merkintää "arvokas harjualue tai muut geologinen muodostuma", eikä siihen liittyvää suunnittelumääräystä voida pitää lainvastaisena.

Kaakkois-Suomen ympäristökeskus

Kaakkois-Suomen ympäristökeskus on lausunnossaan kiinnittänyt huomiota vt 12 linjaukseen Iitin Kausalan kohdalla, virkistysaluevarausten pienentymiseen Kotkan itärannalla sekä km-aluevarausmerkinnän epäselvyyteen Kuusankoskella.

Iitin Kausalan kohdalla olevan valtatie 12 linjauksen osalta ympäristöministeriö viittaa liikenne- ja viestintäministeriön kohdalla lausuttuun.

Ympäristöministeriö toteaa, että maakuntakaavan taajamatoimintojen aluevarausmerkintä on yleismerkintä, joka sisältää joukon taajamien sisäisiä aluevaraustyyppisiä ja reittejä mm. virkistys- ja puistoalueet. Kotkan itärannalla merkintöinä ovat arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma, tärkeä pohjavesialue, taajamatoimintojen alue sekä virkistysalue. Arvokkaan harjualueen ja pohjavesialueen merkinnät asettavat reunaehdot alueen yksityiskohtaisemmalle suunnittelulle. Maakuntakaavassa on varattu seudullisesti merkittävä virkistysalue alueen eteläosassa. Maakuntakaavan vaikutusten arvioinnissa todetaan, että Itäranta on kasvupainealuetta, jossa virkistykseen kannalta keskeinen Itärannan uimaranta säilyy ja lähellä oleva Luovin virkistysalue laajenee. Ympäristöministeriö katsoo, että maakuntakaava on tältä osin lainmukainen ja ohjaa yksityiskohtaisempaa suunnittelua huomioimaan alueen luonnonarvot.

Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen Kuusankosken km-merkinnän epäselvyyteen kiinnittämän huomion osalta Kymenlaakson liitto on vastineessaan katsonut, että kaavaselostusta voidaan selventää ja esittänyt, että vahvistava viranomaisen tarkentaisi kaavaselostuksen km-merkintää koskevaa tekstiä teknisluonteisena korjauksena liiton esittämällä tavalla. Ympäristöministeriö toteaa, että maankäyttö- ja rakennuslain 29 §:n mukaan kaavaan vahvistettavia osia ovat kaavakartta, -merkinnät ja -määräykset. Kaavaselostus ei näin ollen kuulu vahvistuspäätöksen myötä vahvistuviin maakuntakaava-asiakirjoihin. Maakunnan liitto voi halutessaan tehdä tarkentavan korjauksen kaavaselostukseen.

Lausumat valituksista

Henkilön B ja asiakumppaneiden valitukseen liittyvä menettelyä koskevat valitus

Valituksessa valittajat katsovat, että kaavan laatimisessa sekä nähtäville panossa on tapahtunut muotovirheitä. Maakuntakaavaehdotus on laitettu nähtäville puutteellisen valmistelun ja puutteellisten perusselvitysten perusteella.

Ympäristöministeriö hylkää valituksen.

Perustelut

Ympäristöministeriö toteaa, että maankäyttö- ja rakennuslaki ei edellytä maakuntakaavaan liittyvien selvitysten olevan käytettävissä vielä luonnosvaiheessa. Summan kartanon tilan alueilla vaikutusten arvioinnin pohjana on ollut muun ohella taajamien uhanalaislajien tiedot karttoineen (sisältäen kaikki putkilokasvit sekä EU:n luontodirektiivin Liite IV lajit), Museoviraston paikkatietoaineisto kiinteistä muinaismuistoista sekä lukuisa määrä erilliselviksiä, jotka ilmenevät kaavaselostuksesta. Ympäristöministeriö toteaa, että maakuntakaavaan on ehdotusvaiheessa liittynyt kaavan vaikutusten arvioimiseksi riittävät selvitykset ja kyseiseen kaavaan selvitysaineistoinen on ollut mahdollista tutustua maakunnan liitossa. Näin ollen kaavan vuorovaikutuksen on katsottava tapahtuneen maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n tarkoittamalla tavalla, eikä kaavoitusmenettelyssä voida katsoa tapahtuneen virhettä valituksessa esitetyillä perusteilla.

Henkilö A asiakumppaneineen

Valittaja on vaatinut kaavapäätöksen kumoamista Kotkan satama-aluevarauksen (LS) osalta. Perusteluina valittaja on kyseenalaistanut sataman laajennuksen tarpeellisuuden, todennut satama-alueen laajennuksen ympäristövaikutusten arvioinnin keskeneräisyyden sekä katsonut satamasta aiheutuvan haittaa merialueen ja lähisaarten virkistyskäytölle.

Ympäristöministeriö hylkää valituksen.

Perustelut

Mussalon sataman laajennuksen tarpeellisuus

Maakuntakaavaa laadittaessa on maakuntakaavan sisältövaatimuksia koskevan maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n mukaan mm. kiinnitettävä erityistä huomiota maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin sekä ympäristön ja talouden kannalta kestäviin liikenteen ja teknisen huollon järjestelyihin.

Kymenlaakson maakuntakaavassa Mussalon satama on osoitettu aluevarausmerkinnällä "Satama-alue LS". Sataman aluevaraus on laaja ja sisältää varastointi-, tuotanto-, palveluja hallintotoimintaa sekä nykyisiä merialueita. Alueella, johon LS-aluevarausmerkintä kohdistuu, on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Merkintään liittyvän suunnittelumääräyksen mukaan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ehkäistä merkittävät ympäristöhäiriöt teknisin ratkaisuin ja riittävin suoja-aluein. Mikäli alueella varastoidaan, käsitellään tai valmistetaan polttonesteitä tai muita vaarallisia aineita on alueen ja sen lähiympäristön suunnittelussa huomioitava aineista aiheutuvat ympäristöriskit. Ennen uusiin vesialueisiin kohdistuvia toimenpiteitä tulee selvittää alueiden vedenalaisten muinaisjäännösten inventoinnin tarve.

Ympäristöministeriö toteaa, että Kymenlaaksossa teollisuuden toimintaedellytysten turvaaminen ja maakunnan kehittäminen kuljetustoimintojen logistisena solmukohtana on oleellinen tavoite maakunnan pitkän aikavälin suunnittelussa. Tavoite sisältyy mm. Kymenlaakson maakuntasuunnitelmaan 2005–2015. Sataman tarpeellisuutta ja kehittämistä on käsitelty selvityksessä Suomen ja Venäjän välinen kuljetuslogistiikka, Yrityshaastattelut, Turun yliopiston merenkulkualan koulutuskeskuksen julkaisuja B 135/ 2006). Liikenteen määrä on Kotkan satamassa kasvanut 2000-luvulla keskimäärin noin neljän prosenttia vuodessa. Venäjän transitokuljetuksilla on suuri kansantaloudellinen vaikutus. Kymenlaakson satamien pääartikkeli on arvotavara; tietotekniikka, koneet ja laitteet sekä autot. Kymenlaakson satamiin on syntynyt arvotavaraan erikoistunut logistiikkaverkosto, johon sisältyvät varastointi, huolinta ja kuljetus. Toimivat logistiikkaketjut ovat muodostaneet keskeisen kilpailuedun Suomen satamien kautta kulkevalle kuljetustoiminnalle. Transitokuljetusten ansiosta metsäteollisuuden kuljetuskustannukset ovat pysyneet kohtuullisina ja kuljetusteknologiaa on pystytty kehittämään kilpailukyvyyn säilyttämiseksi. Kotkan Kantasataman osittainen siirtyminen pois liikennekäytöstä aiheuttaa osaltaan Mussalon satamalle lisäaluetarpeita. Mussalon satamalla ja siihen liittyvillä toiminnoilla on oleellinen vaikutus maakunnan taloudelle ja työllisyydelle.

Ympäristöministeriö katsoo, että Mussalon sataman aluevarauksen laajentaminen on maakuntakaavan sisältövaatimusten ja maakunnan kehittämisselityksen kannalta perusteltua ja maakuntakaavan aluevaraus perustuu näiltä osin riittäviin selvityksiin.

Virkistysalueet

Maakuntakaavaa laadittaessa on maakuntakaavan sisältövaatimuksia koskevan maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n mukaan kiinnitettävä erityistä huomiota mm. virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyyteen. Kymenlaakson maakuntakaavassa virkistysalueet on varattu "Virkistysalue V" -aluevarausmerkinnällä. Kymenlaakson maakuntakaavan virkistysaluevaraukset Kotkan länsi- ja lounaisosissa ovat huomattavasti laajempia kuin seutu-kaavassa. Satama-alueen varaus peittää vain pienen osan entisistä virkistysalueista. Osalla Vehkaluotoa ei ole ollut huomattavaa merkitystä yleisenä virkistysalueena saarella sijaitsevan loma-asutuksen johdosta. Satama-aluevaraukseen sisältyy myös sataman liikennöintiin kuuluvia vesialueita.

Ympäristöministeriö toteaa, että satamavarauksen mahdollistama rakentaminen vaikuttaa satama-alueen ja läheisen merialueen maisemaan, virkistyskäyttöön ja mm. kalastukseen Mussalon sataman laajennuksen ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa kuvatulla tavalla. Kun otetaan huomioon, että maakuntakaavassa on Kotkan lounais- ja länsiosiin varattu uusia laajoja virkistysalueita, ympäristöministeriö katsoo maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n vaatimuksen virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyydestä täyttyvän, eikä Mussalon satama-alueen aluevarausta tältä osin ole pidettävä lainvastaisena.

Satamaa koskevat ympäristövaikutusten arvioinnit

Mussalon sataman laajennuksen ympäristövaikutusten arviointia koskevan lain (468/1994) mukainen arviointi valmistui vuoden 2006 lopussa. YVA-yhteysviranomaisen on antanut siitä lausuntonsa vuonna 2007.

Ympäristövaikutusten arviointia koskevan lain 5 §:n mukaan yhteysviranomaisen, kaavaa laativan kunnan tai maakunnan liiton ja hankkeesta vastaavan on oltava riittävässä yhteistyössä hankkeen arviointimenettelyn ja kaavoituksen yhteensovittamiseksi. Kymenlaakson liiton ja yhteysviranomaisena toimivan Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen yhteistyö on vakiintunutta ja maakunnan liitto ja Kotkan sataman laajennuksen YVA-hankkeesta

vastaavat tahot ovat olleet yhteistyössä hankkeen arviointimenettelyn ja kaavoituksen yhteensovittamiseksi. Lainsäädäntö ei edellytä maakuntakaavan laadinnan yhteydessä uutta YVA-lain mukaista arviointia. Kymenlaakson maakuntakaavan laatimisen yhteydessä on tehty maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n mukainen vaikutusten arviointi ja sen tulokset on esitetty kaavaselostuksessa.

Ympäristöministeriö toteaa, että Mussalon sataman YVA-lain mukaisen arvioinnin keskenäisyys kaavoitusprosessin aikana ei ole este kaavan hyväksymiselle tai vahvistamiselle.

Henkilö B asiakumppaneineen

Valittaja on vaatinut Haminan kaupungin Summan kylässä omistamiensa tilojen 1 ja 2 osalta, että maakuntakaavapäätökseen tehdään valituksessa esitetyt muutokset. Valittaja vaatii maakuntakaavaan myös muita muutoksia tilojaan ympäröivillä alueilla ja Haminan kaupungissa.

Ympäristöministeriö hylkää valituksen.

Perustelut

TP-, T-, ja A-aluevaraukset valittajan tilojen alueella

Valittaja vaatii, että hänen tilojensa alueella olevat TP- T- ja A-kaavavaraukset eräin poikkeuksin muutetaan MY-kaavamerkinnällä varatuiksi alueiksi sekä tarkempaa selvitystä valtatie 7 (E18) osalta.

Maankäyttö- ja rakennuslain 31 §:n mukaan vahvistavan viranomaisen on jätettävä kaava kokonaan tai osittain vahvistamatta, jollei kaava täytä sille maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:ssä asetettuja sisältövaatimuksia tai jos päätös on muutoin lainvastainen. Muussa tapauksessa maakuntavaltuuston hyväksymispäätös maakuntakaavasta on vahvistettava. Maakuntakaavan sisältövaatimusten mukaan maakuntakaavaa laadittaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota mm. maiseman, luonnonvarojen ja kulttuuriperinnön vaalimiseen. Maankäyttö- ja rakennuslain 25 §:n mukaan maakuntakaavassa aluevaraukset osoitetaan vain siltä osin ja sillä tarkkuudella kuin alueidenkäyttöä koskevien valtakunnallisten tai maakunnallisten tavoitteiden kannalta taikka usean kunnan alueiden käytön yhteen sovittamiseksi on tarpeen. Maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n mukaisesti kaavan tulee perustua riittäviin selvityksiin.

Maakuntakaavassa on käytetty aluevarausmerkintöjä: taajamatoimintojen alue (A), työpaikka-alue (TP) ja teollisuus- ja varastoalue (T). Kuhunkin aluevarausmerkintään liittyy alueen yksityiskohtaisempaa suunnittelua koskeva suunnittelumääräys.

Koko Haminan kaupungin ja Summan kartanon tilan alueilla on laadittu useita alueen luonnonolosuhteiden ja historiallisten kohteiden selvityksiä, jotka on mainittu kaavaselostuksessa. Alueen aluevaraukset eivät ole ristiriidassa Natura 2000 -verkoston tai kansallisten suojeluohjelmien alueiden kanssa tai maakuntakaavoituksen lähtökohtina olevien kansallisten inventointien mukaisten maisema-alueiden tai kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kohteiden kanssa. Alueella voi sijaita paikallisesti arvokkaita luonnonarvoja, maisemia ja rakennetun kulttuuriympäristön kohteita, jotka voidaan maakuntakaavan aluevarausten sitä estämättä ottaa huomioon yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Kaavan vahvistuskäsittelyn yhteydessä voidaan maakuntakaavaan tehdä maankäyttö- ja rakennuslain 31 §:n mukaisia oikaisunluonteisia korjauksia tai liiton suostumuksella vähäisiä muutoksia. Ympäristöministeriö toteaa, että valittajan vaatimat muinaismuistoihin liittyvät SM-merkintöjen lisäykset tai muutokset kaavamääräyksiin tai kaavamerkintöjen kuvauksiin eivät ole maankäyttö- ja rakennuslain 31 §:n 6 momentissa tarkoitettuja vähäisiä muutoksia, joita ympäristöministeriö voisi toimivaltansa nojalla tehdä vahvistusvaiheessa.

Valtatien E18 osalta ympäristöministeriö toteaa, että tie on osa valtakunnallista päätieliä, joka kuuluu maankäyttö- ja rakennuslain ja valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan maakuntakaavassa esitettäviin tielinjauksiin. Maakuntakaavan tielinjaus osoittaa olemassa olevan tien eikä lainsäädäntö edellytä tässä tapauksessa lisäselvityksiä.

Linnakallion ja suuren rantatien alue, Linnakallion Helsingintien eteläpuolinen alue ja Kartanon länsipuolinen vastarannan alue

Kaavan vahvistuskäsittelyn yhteydessä voidaan maakuntakaavaan tehdä maankäyttö- ja rakennuslain 31 §:n mukaisia oikaisunluonteisia korjauksia tai liiton suostumuksella vähäisiä muutoksia. Valittajan vaatimia kulttuuriympäristön ja maiseman suojelun kannalta tärkeiden alueiden merkintöjen lisäyksiä tai merkintöjen muutoksia ei voida tehdä vahvistuspäätöksen yhteydessä. Kaavassa osoitettu TP-aluevaraus voi pitää sisällään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa huomioon otettavia paikallisesti arvokkaita alueita tai kohteita. Maakuntakaavan laadinnan tai vahvistuskäsittelyn yhteydessä ei voida myöskään muodostaa uusia Natura 2000 -verkostoon kuuluvia alueita, joista päättää Euroopan yhteisön komissio.

Maakuntakaavan kaavamääräykset ovat yleiskaavaa yleispiirteisemmät. Maakuntakaava ohjaa yksityiskohtaisemman yleiskaavan laatimista. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti valtakunnalliset inventoinnit "Arvokkaat maisema-alueet" ympäristöministeriö, ympäristönsuojeluosasto, mietintö (66/1992) sekä Museoviraston ja ympäristöministeriön julkaisu "Rakennettu kulttuuriympäristö" Museoviraston rakennushistorian osaston julkaisuja (16/1993) ovat olleet lähtökohtana maakuntakaavaa laadittaessa. Maakuntakaavaa vahvistettaessa näihin inventointeihin ei voida valittajan esittämällä tavalla lisätä uusia alueita tai kohteita. Museoviranomaiset eivät ole kaavan laatimisen yhteydessä tuoneet esille ristiriitaa kaavan aluevarausten ja alueen valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävien historiallisten kohteiden välillä.

Kymijoen kanava

Ympäristöministeriö katsoo, ettei kanavan yhteystarvemerkinän lainmukaisuuteen vaikuta valittajan esittämä peruste muinaismuiston vaarantumisesta, kun otetaan huomioon se, että yhteystarvemerkinällä ei kanavan yksityiskohtaista sijoittumista vielä ratkaista. Muinaismuistot voidaan ottaa huomioon kanavan yksityiskohtaisessa suunnittelussa. Muilta osin ympäristöministeriö viittaa vesiliikenteen yhteystarvemerkinän osalta Kotkan ympäristöseura ry:n valituksesta lausuttuun.

Valitukseen liitteeksi toimitetut lisäasiakirjat

Valitukseen liitteeksi toimitetuissa lisäasiakirjoissa henkilö B asiakumppaneineen pyytää ympäristöministeriötä ryhtymään toimenpiteisiin koskien Haminan kaupungin vanhentunutta asemakaavallista tilannetta ja kaupungin tarkoitusta kajota muinaisjäännöksiin ennen maakuntakaavan ja Haminan keskeisten alueiden yleiskaavan vahvistamista.

Ympäristöministeriö toteaa, että maakuntakaavan vahvistuspäätöksen yhteydessä tutkitaan maakuntakaavan lainmukaisuus. Tässä yhteydessä ei ole mahdollista tutkia valittajan valituksensa liitteeksi toimittamissa lisäasiakirjoissa pyydettyjen toimenpiteiden tarpeellisuutta.

Yhteenveto

Ympäristöministeriö toteaa kulttuurihistoriallisten ja maisemallisten arvojen osalta, että opetusministeriö ja museovirasto puoltavat maakuntakaavan vahvistamista. Kaakkois-Suomen ympäristökeskus ei ole pitänyt maakuntakaavan luontoselvitysten tai suojelualuevarausten riittävyttä puutteellisena. Natura 2000 -verkoston alueille on aluevaraukset maakuntakaavassa.

Ympäristöministeriö toteaa, että maakuntakaavan laadinnassa on huomioitu valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet ja maakuntakaava perustuu riittäviin selvityksiin. Muutoinkaan ei ole noussut esille sellaisia valituksen kohdealueen aluevarausmerkintöihin vaikuttavia asioita, jotka maakuntakaavan yleispiirteisyyden huomioon ottaen olisivat esteenä maakuntakaavan lainmukaisuudelle. Ympäristöministeriö hylkää valituksen.

Kouvolan seudun kuntayhtymä

Kouvolan seudun kuntayhtymä vaatii, että Kymenlaakson maakuntakaavaa ei vahvisteta uusien raideliikennelinjausten osalta maakuntakaavassa esitetystä muodosta. Kaavaan tulisi ottaa myös Porvoo – Kouvola ratavaihtoehto. Ympäristöministeriön tulisi palauttaa kaava uudelleen valmisteltavaksi.

Ympäristöministeriö hylkää valituksen.

Perustelut

Ympäristöministeriö toteaa, että Kymenlaakson maakuntakaavassa osoitettu rannikon suuntainen raideliikennelinjaus perustuu maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n ja 28 §:n mukaisesti riittäviin selvityksiin. Ohjeellisen ratalinjauksen yleispiirteisyyden huomioiden maakuntakaava käytettyine tausta-aineistoineen sisältää myös luonnonsuojelulain 65 §:n edellyttämät riittävät tiedot, joiden perusteella on mahdollista arvioida, että maakuntakaavan raideliikennelinjaus on mahdollista toteuttaa siten, ettei suunnitelma yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden maakuntakaavan aluevarausten kanssa todennäköisesti merkittävästi heikennä hankkeen vaikutuspiirissä olevien Natura-alueiden niitä luontoarvoja, joiden vuoksi kyseiset alueet kuuluvat Natura 2000 -verkostoon.

On myös todettavissa, että kaava kyseisen ratalinjauksen osalta täyttää muutenkin kuin edellä todetuilta osin lain vaatimukset. Se, että valittajan mielipiteen mukainen vaihtoehtoinen raideliikennelinjaus on jätetty pois kaavaratkaisusta, ei sellaisenaan ole maankäyttö- ja rakennuslain 31 §:n 3 momentin mukainen peruste jättää kaava vahvistamatta. On katsottava, että raideliikennelratkaisun tekeminen on kuulunut maakuntakaavan laatimisesta vastaavan viranomaisen eli tässä tapauksessa Kymenlaakson liiton harkintavaltaan.

Kotkan ympäristöseura ry

Valittaja vaatii maakuntakaavan merkintää "Vesiliikenteen yhteystarve", jolla osoitetaan vesiliikenteen yhteystarve Kymijoen Kuusankoskelta Suomenlahdelle kumottavaksi. Valituksen perusteena on yhteystarvemerkinnettä toteutuksen vaatimien kanavan rakentamis-

töiden vakavat haitalliset ympäristövaikutukset, jos rakennustöissä kajotaan jokiuoman myrkyttyneisiin pohjasedimentteihin.

Ympäristöministeriö hyväksyy valituksen.

Perustelut

Maakuntakaavassa vesiliikenteen yhteystarve -merkinnällä osoitetaan yhteystarve Kymi-joesta Kuusankoskelta Suomenlahteen. Merkintään liittyvän suunnittelumääräyksen mukaan: "Yhteystarpeen selvityksissä on varmistettava, että yhteystarpeen toteuttaminen ei yksinään tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta selvitysalueella tai alueen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia vaikutuksia veden laatuun, määrään, vesitasapainoon tai vesialueen pohja-olosuhteisiin, eikä sellaisia häiriöitä, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon."

Vesiliikenteen yhteystarvemerkinä alkaa Kuusankoskelta ja kulkee karkeasti Kymijokea pitkin Anjalankosken eteläpuolelle asti erkaantuen tässä joen kulkusuunnasta Haminan itäosia kohti, missä se saavuttaa Suomenlahden. Anjalankoskella yhteystarvemerkinä kulkee Natura 2000 -verkoston alueen kautta sekä kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeän alueen halki. Myös Kouvolassa merkinä kulkee kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeän alueen halki.

Maakuntakaavassa yhteystarvemerkinä osoitetaan sellaisia yhteyksiä, joiden tarve on voitu todeta, mutta joiden sijaintiin tai toteuttamiseen liittyy niin huomattavaa epävarmuutta, ettei ohjeellisen tai vaihtoehtoisen linjauksen osoittaminen ole mahdollista. Merkintään ei liity rakentamisrajoitusta. Kaavaselostuksen mukaan vesiliikenneyhteyttä on mahdollista kehittää myös kokonaan uudella uomalla Kymijoen ulkopuolelle.

Ympäristöministeriö toteaa, että Kymijoen mahdolliseen kanavointiin liittyvät, ympäristö- ja talouskysymysten aiheuttamat rajoitukset hankkeelle on osoitettu selvityksin. Näitä ovat liikenneministeriön raportti Itä-Suomen kanavahankkeet, Mietintöjä ja muistioita B 14/2000 sekä Merenkulkulaitoksen julkaisut 5/2000 Itä-Suomen kanavahankkeet, Yhteiskuntataloudellinen kannattavuus ja 6/2000 Itä-Suomen kanavahankkeet, Ympäristövaikutusten arviointi. Yhteiskuntataloudellisen kannattavuuden käsittelevän raportin mukaan Kymijoen kanavointi olisi erittäin kallista ja raportin laatimisajankohtana taloudellisesti kannattamatonta. Ympäristövaikutusten arvioinnin mukaan Kymijoen pohjasedimentit ovat myrkyttyneet ja rakennustyöt saattaisivat myrkyt kulkuun kohti Suomenlahtea joen virran mukana.

Ympäristöministeriö toteaa, että valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti on syytä turvata vesiliikenteen yhteismahdollisuudet Saimaan vesistöstä Suomenlahteen. Kaavoituksellisin keinoin on huolehdittava siitä, että vesiliikenteen yhteismahdollisuudet Kymijoki–Mäntyharju kanavaparin osalta eivät esty.

Ympäristöministeriö toteaa, että raskasta vesiliikennettä palvelevaa kanavaa koskeva yhteystarvemerkinä poikkeaa maaliikenneyhteyksiä koskevasta yhteystarvemerkinä siitä, että teknis-taloudellisesti toteuttamiskelpoiset linjausvaihtoehdot ovat kanavan osalta yleensä ja erityisesti tässä tapauksessa huomattavasti rajatummalla kuin maaliikenneyhteyksien osalta, vaikka yhteystarvemerkinä antaakin kaavan toteuttamiskäytännön tavanomaiseen aluevaraukseen verrattuna huomattavasti paljon enemmän liikkumatilaa. Tämä on otettava huomioon myös kanavan yhteystarvetta koskevia selvitysvaatimuksia arvioitaessa.

Ympäristöministeriö toteaa, ettei Kymenlaakson maakuntakaavan vesiliikenteen yhteystarvemerkin­ tään liity sellaista luonnonsuojelulain 65 §:n mukaista selvitystä, jonka nojalla voitaisiin arvioida, voidaanko suunnitelma toteuttaa taloudellisesti ja ympäristön kannalta ke­ stävällä tavalla siten, ettei suunnitelma joko yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa todennäköisesti merkittävästi heikentäisi niitä luonnonarvoja, joiden perusteella Kymijoen Natura -alue FI0401001 on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Näin ollen kyseisen yhteystarvemerkin­ nän osalta ei ole arvioitavissa edellyttääkö suunnitelman hyväksyminen tai vahvistaminen luonnonsuojelulain 65 §:n tar­ koittamaa erityistä Natura -alueita koskevaa arviointimenettelyä.

Lisäksi, koska kanavan yhteystarvemerkin­ tä kulkee kahden maakuntakaavassa osoitetun kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeän alueen halki ja koska kana­ van yhteystarpeen teknis-taloudellisesti toteuttamiskelpoiset vaihtoehdot ovat huomattavan rajalliset, on todettava ettei maakuntakaavaan sisälly sellaista tarpeelliseksi katsottavaa maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n mukaista selvitystä, jonka perusteella voitaisiin arvioida, täyttääkö kaava maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n 3 momentissa säädettyt maakuntakaa­ van sisältövaatimukset erityisesti maiseman ja kulttuuriperinnön vaalimisen osalta.

Vahvistamatta jätetyt aluevaraukset ja kaavamääräykset

Ympäristöministeriö jättää Kymenlaakson maakuntakaavan vesiliikenteen yhteystarve­ merkinnän vahvistamatta edellä Kotkan ympäristöseura ry:n valituksen osalta lausutu­ in peruste­ in.

Vahvistamatta jätetty vesiliikenteen yhteystarvemerkin­ tä on merkitty kaavakarttaan punai­ sella.

Maakuntakaavan vahvistaminen

Ympäristöministeriö katsoo, että vahvistettavaksi saatettu maakuntakaava muilta kuin edellä vahvistamatta jätetyltä osaltaan täyttää sille maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:ssä asetetut sisältövaatimukset. Koska maakuntakaavan vahvistamiselle ei muutoinkaan ole maankäyttö- ja rakennuslain 31 §:n 3 momentista johtuvaa estettä, ympäristöministeriö vahvistaa maakuntakaavan vesiliikenteen yhteystarvemerkin­ tää lukuun ottamatta.

Ympäristöministeriö vahvistaa myös voimassa olevan seutukaavan kumoamisen niiden alueiden osalta, joihin vaihemaakuntakaava kohdistuu.

Kaavan voimaantulo

Maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n 1 momentin nojalla ympäristöministeriö voi kaavan vahvistamispäätöksessä määrätä maakuntakaavan tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Kymenlaakson liiton alueella voimassa olevan seutukaavan maankäyttöratkaisuja on pidetävä taajamaseutujen osalta osittain vanhentuneina. Kymenlaakson taajama-alueilla on jat­ kuvasti vireillä kuntien kaavoitushankkeita, joita ohjaavan maakuntakaavan tulee olla ajanmukainen. Tämän vuoksi ympäristöministeriö määrää maakuntakaavan tulemaan voi­ maan ennen kuin se on saanut lainvoiman. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää pää­ töksen täytäntöönpanon valittajan pyynnöstä tai omasta aloitteestaan.

Jatkosuunnitteluohjeet

Taajamia ja niiden ympäristöä koskevan maakuntakaavan jälkeen Kymenlaakson liiton tulisi laatia maakunnan muita alueita koskeva maakuntakaava ja saattaa näin koko maakunta maakuntakaavalla tapahtuvan alueidenkäytön ohjauksen piiriin.

Maakuntakaavoituksen jatkotyössä tulee liikenne- ja viestintäministeriön lausunnossa esitetyin perustein seurata tien suunnittelun etenemistä ja tarvittaessa tarkastella uudestaan vt 12 linjausvaihtoehtoja Iitin Kausalan kohdalla.

Jatkotoimenpiteet

Kymenlaakson liiton on maankäyttö- ja rakennusasetuksen 93 §:n mukaisesti kuulutettava maakuntakaavan voimaantulosta.

Kymenlaakson liiton tulee lisäksi lähettää jäljennös tiedoksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 95 §:n mukaisille viranomaisille otettavaksi huomioon suunnittelussa, päätöksenteossa sekä alueiden käyttöä koskeviin toimenpiteisiin ryhdyttäessä.

Oikeusvaikutukset

Maankäyttö- ja rakennuslain 32 §:n 1 momentin mukaisesti maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.

Maankäyttö- ja rakennuslain 32 §:n 2 momentin mukaisesti viranomaisten on suunnitellaan alueidenkäyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamista otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään kaavan toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteellä vaikeuteta kaavan toteuttamista.

Maankäyttö- ja rakennuslain 33 §:n 1 momentin mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus on voimassa maakuntakaavan virkistys- ja suojelualueilla sekä liikenteen ja teknisen huollon verkostoja ja alueita varten osoitetuilla alueilla.

Sovelletut oikeusohjeet

Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999) 1 §, 4 § 3 mom., 9 §, 24 § 2 mom., 25 §, 28 §, 29 §, 30 §, 31 §, 32 §, 33 §, 65 §, 188 § 3 ja 5 mom., 197 § 1 mom. ja 201 §.

Maankäyttö- ja rakennusasetus (895/1999) 1 §, 10 §, 93 § ja 95 §.

Ympäristöministeriön asetus (31.3.2000) maankäyttö- ja rakennuslain mukaisissa kaavoissa käytettävistä merkinnöistä.

Kuntalaki (365/1995) 90 §, 92 § ja 100 §.

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (468/1994) 5 §.

Luonnonsuojelulaki (1096/1996) 65 §.

Maa-ainelaki (555/1981) 3 § ja 6 §.

Maantielaki (503/2005) 17 §.

Metsälaki (1093/1996) 10 §.

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §.

Ympäristöministeriön asetus ympäristöministeriön maksullisista suoritteista (1241/2003) 3 §.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Asuntonministeri

Jan Vapaavuori

Ympäristöneuvos

Harry Berg

LIITTEET Valitusosoitus
Oikaisuvaatimusohje

JAKELU JA MAKSU

Päätös, maksutta

Kymenlaakson liitto, PL 35, 48601 Karhula
Kotkan ympäristöseura ry, Keskuskatu 17 C 5, 49100 Kotka

Päätös, maksu 155 euroa

Henkilö A asiakumppaneineen, Pohjoiskaari 6 B 37, 00200 Helsinki
Henkilö B asiakumppaneineen, Summantie 6, 49480 Summa
Kouvolan seudun kuntayhtymä, Ilmarinkuja 3, 45100 Kouvola

Henkilöiden A ja B on hallintolainkäyttölain (586/1996) 55 §:n 2 momentin sekä hallintolain (434/2003) 56 §:n 2 momentin nojalla ilmoitettava tämän päätöksen tiedoksisaannista valituksen muille allekirjoittajille. Ilmoittamisen laiminlyönnistä tai sen viivästymisestä voi ilmoitusvelvolliselle hallintolain 68 §:n 1 momentin nojalla seurata korvausvelvollisuus.

Tiedoksi Oikeusministeriö
Sisäasiainministeriö
Puolustusministeriö
Valtiovarainministeriö
Opetusministeriö
Maa- ja metsätalousministeriö
Liikenne- ja viestintäministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Kaakkois-Suomen ympäristökeskus
Ympäristöministeriön ympäristönsuojeluosasto

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Ympäristöministeriön päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa korkeimman hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään kolmantenakymmenentenä (30) päivänä päätöksen antopäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Valituksen tulee olla perillä virka-aikana eli viimeistään klo 16.15. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin muutosta haetaan, mitä muutoksia vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteella muutosta vaaditaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmä on valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- ympäristöministeriön päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiamiehen valtakirja, mikäli valituksen on laatinut valittajan valtuuttama asiamies
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo toimitettu viranomaiselle.

Valituksen toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Sen voi omalla vastuulla lähettää myös postitse, toimittaa lähetin välityksellä tai sähköpostilla. Valituskirjelmä on toimitettava niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.

Muutoksenhakijalta peritään korkeimmassa hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 204 euroa (1280/2005). Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Korkeimman hallinto-oikeuden

postiosoite: PL 180, 00131 Helsinki
käyntiosoite: Unioninkatu 16, 00130 Helsinki
puhelinvaihde: 010 36 40200
telekopio: 010 36 40382
sähköpostiosoite: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

OIKAISUVAATIMUSOHJE

Jos maksuvelvollinen katsoo, että maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, hän voi vaatia siihen oikaisua ympäristöministeriöltä.

Oikaisuvaatimus on toimitettava ympäristöministeriölle (6) kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- oikaisua vaativan nimi, asuinpaikka ja postiosoite
- vaatimus maksun muuttamiseksi
- oikaisuvaatimuksen perustelut

Oikaisuvaatimus on oikaisuvaatimuksen tekijän tai oikaisuvaatimuksen muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut oikaisuvaatimuksen, siinä on mainittava myös laatijan nimi, asuinpaikka ja postiosoite.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä maksun määräämisen perusteena oleva asiakirja alkupe-
räisenä tai jäljennöksenä.

Omalla vastuullaan oikaisuvaatimuksen voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Ympäristöministeriön postiosoite on PL 35, 00023 VALTIONEUVOSTO ja kirjaamon käyntiosoite Fabianinkatu 6 A, 00130 HELSINKI